

NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5-13-80
DRUKARNIA — 2.75-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1-4 po
do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerw,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Porozumienie Francji i Anglii na wypadek wojny z Niemcami

„Sunday Express”, omawiając londyńską wizytę francuskiego ministra spraw zagranicznych, twierdzi, iż Barthou żądać ma od Rządu brytyjskiego podpisania zobowiązania, na którego mocy Wielka Brytania musiałaby wysłać do Francji dla obrony granic francuskich korpus ekspedycyjny, w razie gdyby Francja zamieszana została w nową wojnę europejską.

Według „Sunday Express”, wice-premier Baldwin i minister wojny lord Hailsham gotowi mają być do nadania zobowiązaniom locarneskim takiej interpretacji, aby zadowolić Francuzów. Wielka Brytania wyrazić ma gotowość wysłania do Francji korpusu ekspedycyjnego na wypadek, gdy Niemcy wzniosą będą fortyfikacje w obrębie 30 mil od Renu i jeżeli Niemcy mobilizować będą wojska w tym okręgu. W obu tych wypadkach akcja Wielkiej Brytanii nastąpi dopiero na żądanie Rady Ligi Narodów. Jeżeli jednak Niemcy wkroczyłyby na terytorjum Francji, armia brytyjska ma przyjść Francji z pomocą bez zastrzeżeń, nie czekając na rozpatrzenie zaręku przez Ligę Narodów.

Poza temi sprawami, rozmowy Barthou z Baldwinem i Hailshamem dotyczyć mają, według „Sunday Express”, również sprawy utworzenia we Francji lotnisk i baz lotniczych, które miałyby być zarezerwowane dla użytku brytyjskich wojsk lotniczych. Z tych baz lotniczych samoloty brytyjskie podejmowałyby akcje przeciwko samolotom nie-

mieckim, zmierzającym w kierunku Brzegów Wielkiej Brytanii dla dokonania ataków bombowych.

Brytyjski plan obrony opierać się ma na założeniu, iż w razie wojny Wielka Brytania powinna pod względem komunikacji lotniczej być jaknajbliżej Niemiec tak, aby brytyjskie eskadry lotnicze mogły prędzej dolecieć do Niemiec,

atakować miasta niemieckie i przeciwdziałać akcji samolotów niemieckich, lecących w kierunku Anglii dla bombardowania miast angielskich. (PAT.)

Minister Barthou wraz z ministrem marynarki Pietri przybył wczoraj do Londynu.

Walki robotników Amsterdamu Auta pancerne i samoloty przeciw zbuntowanym

Przez całą sobotę i w niedzielę do południa rozruchy trwały w dalszym ciągu, nie przybierając jednakże poważniejszych form. Skoncentrowana policja, żandarmerja oraz oddziały piechoty, huzarów, grenadierów i strzelców pozostają w pogotowiu. Zmobilizowane są również auta pancerne, reflektory i wszelkie środki lokomocji. Nad zbuntowaną dzielnicą krążyły w sobotę samoloty wojskowe. Patrole strzelały do otwartych okien. Wczoraj demonstranci uszkodzili szereg latarni. Splądrowano 7 magazynów.

Liobę rannych określają oficjalnie na 120 osób. W istocie jednak ofiar jest znacznie więcej.

Władze zapowiadając rozwiązanie komunistycznej partji w razie ujawnienia sprowokowania rozruchów. Pociągnęłoby to za sobą usunięcie przedstawicieli komunistycznych z obu izb, z sejmików powiatowych i rad miejskich. Policja usiłuje wykryć tajną stację nadawczą, która w czasie rozruchów nadaje informacje. (PAT.)

Według danych urzędowych, liczba zabitych podczas ostatnich rozruchów w Amsterdamie wynosi 7 osób, rannych zaś 50. Do zająć, choć nie tak groźnych, jak w Amsterdamie, doszło również w Rotterdamie, Hilversum i Groningę. Burmistrz Amsterdamu wydał zarządzenie, upoważniające policję do użycia broni bez uprzedniego ostrzeżenia.

Garnizony w Breda i Venlo znajdują się pod bronią, gotowe do wyruszenia do Amsterdamu na wypadek ponowienia się rozruchów. Zdecydowane stanowisko władz wpływa, jak przypuszczają, i na demonstrantów, środki ostrożności jednak nie ulegną narazie zmianie. (PAT.)

miecko - francuskiego znajdowały zawsze najpełniejszy oddźwięk wśród uczestników wielkiej wojny. (ATE.)

Robotnicy Paryża manifestują przeciw faszyzmowi

Zgodnie z zapowiedzią szeregu organizacji politycznych i społecznych, odbyły się wczoraj w Paryżu manifestacje uliczne, na które władze wydały zezwolenie, czytając organizatorów odpowiedzialnymi za spokój, porządek i bezpieczeństwo.

O godz. 11.30 pacyfistyczne organizacje b. kombatantów udały się pochodem przed grób „Niezanego żołnierza”, gdzie złożono wieńce z czerwonymi wstęgami, na których widać było napis: „Nie poto poległeś, aby faszyzm miał zatrumfować”. Plac Gwiazdy otoczony był policją, która poza delegacjami nie dopuszczała nikogo do grobu „Niezanego żołnierza”. Po złożeniu wieńca manifestanci rozeszli się w spokoju.

O godz. 14-iej odbyło się w obecności przedstawicieli władz w czwartej dzielnicy Paryża odsłonięcie pomnika poległych. W uroczystości tej wzięli udział członkowie Unji Narodowej b. kombatantów, którzy przybyli na miejsce ze sztandarami.

O godz. 13.45 w lesie Vincennes odbyło się wspólne zgromadzenie socjalistów i komunistów, zwołane pod hasłem protestu przeciwko akcji organizacyjnej prawicowych i faszystowskich. Robotnicy przeszli w demonstracyjnym pochodzie przez bulwar Soult oraz bulwar Portatowskiego, przedostając się do lasu Vincennes.

Jak twierdzi Havas, pochód ciągnął

się na przestrzeni trzech kilometrów. Porządku pilnowała milicja robotnicza. Na zgromadzeniu wygłosili przemówienia przedstawiciele obu tych partji, o-

B. wojskowi we Francji przeciw Rządowi

Pierwszy dzień obrad kongresu związków byłych kombatantów obejmujących ogółem około 3 i pół miliona członków zakończył się przyjęciem rezolucji, stwierdzającej, że Rząd obecny nie dotrzymał swych przyrzeczeń, danych byłym kombatantom w związku z otrzymaną przez nich zgodą na obniżenie rent inwalidzkich. Rezultaty dotychczas

Pożar lasów w Meklemburgji

Pożar lasów między Waren i Neustrewitz w Meklemburgji przybrał rozmiary katastrofy żywiołowej, jakiej Niemcy jeszcze nie znają. Pożar objął lasy na obszarze 6 tysięcy morgów, leżące wzdłuż 20 kilometrowego pasa kolejowego. Wszystkie połączenia telefoniczne i telegraficzne zostały zniszczone, wobec czego trudno jest określić dokładnie rozmiary katastrofy.

Wczoraj w późnych godzinach popołudniowych musiano ewakuować miejscowość Sueck. Również inne miejscowości są zagrożone. Dalszych wiadomości brak z powodu przerwania komu-

W Austrii Dollfussa

Aresztowanie Habichta

„Reichspost” donosi z Monachjum, że przywódca austriackich hitlerowców Habicht został aresztowany wraz z kilkoma innymi członkami zarządu tego stronnictwa. Do austriackich władz granicznych zgłaszają się obecnie codziennie większe lub mniejsze oddziały legionu austriackiego z prośbą o zezwolenie na powrót do Austrii. Austriackie władze graniczne traktują petentów z ostrożno-

ścią, pozostawiając ostateczną decyzję urzędowi kanclerskiemu w Wiedniu.

Sądy pracują...

Wiedeński sąd przysięgłych skazał 6-ciu socjalnych demokratów za udział w walkach z bronią w ręku w domu Karla Marxa, na karę więzienia od 4 do 15 miesięcy.

W Gracu odbył się proces przeciwko 25-ciu członkom „Schutzbundu”, oskarżonym o udział w rozruchach lutowych. 16-stu oskarżonych skazano na karę więzienia od 2 do 12 miesięcy, 9-ciu zaś uniewinniono.

W więzieniach

Z pśród 2400 osób aresztowanych w Wiedniu za udział w rozruchach lutowych, przebywa w areszcie jeszcze 216, m. in. burmistrz Seitz, pos. Danneberg, gen. Körner i kilku innych przywódców. W obozie Wallersdorf znajdują się posłowie socjalno-demokratyczni Glöckel i Allina i Leuthner.

Jak donosi PAT., przebywający w areszcie śledczym b. poseł socjalno-demokratyczny Sewer, został przewieziony do kliniki psychiatrycznej, ponieważ zdradzał ostatnio objawy rozstroju nerwowego. Skierowano również do kliniki psychiatrycznej Helenę Popperową, siostrę b. posła socjalno-demokratycznego, Juliusza Deutscha.

Zakończenie walk

PAT. donosi, iż liczba ofiar ostatnich zaburzeń i zdecydowana postawa władz, przekonały manifestantów o bezpłodności dalszej walki. Przywódcy walczących wydałi rozkaz zaniechania walki. Zawieszenie „Tribuny” było krokiem strategicznym, ponieważ pozbawiło zrewoltowane żywioły kontaktu z przywódcami.

Ameryka i Sowiety

Agencja sowiecka „Tass” donosi: W prasie amerykańskiej ukazały się wiadomości, jakoby Rząd Stanów Zjednoczonych odrzucił propozycję Litwinowa, dotyczącą zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Związkiem Sowieckim a Stanami Zjednoczonymi. W związku z tem agencja Tass komunikuje, że Litwinow nie przedstawiał ani w Waszyngtonie,

ani ambasadorowi Bullittowi w Moskwie żadnych propozycji w sprawie zawarcia dwustronnego paktu nieagresji między Związkiem Sowieckim a Stanami Zjednoczonymi. (PAT.)

Strajk w San Francisco rozszerza się

Z San Francisco donoszą o dalszym zastrzeżeniu się sytuacji strajkowej. Strajk robotników portowych rozszerza się i grozi przekształceniem się w strajk generalny. Komitet strajkowy porozumiał się z przedstawicielami 120 organizacji robotniczych i związków zawodowych i uzyskał od nich przyrzeczenie przyłączenia się do strajku. (ATE.)

Kronika telegraficzna

UPAŁY WE FRANCJI.
Od kilku dni we Francji, a w Paryżu w szczególności panują silne upały. Wczoraj termometr w cieniu wskazywał 34 st.

PIORUN KULISTY.
W miejscowości Marjinskij w Leninogradskim okręgu podczas burzy w dn. 5 b. m. zauważono na wysokości mniej więcej 8 metrów, w ogrodzie między dwiema willami, świecąca kulę elektryczną średnicy około ćwierć metra. Po pewnej chwili kula eksplodowała z tak silnym hukiem, że w willach popękały szyby.

POGRZEB KSIĘCIA MALŻONKA.
Uroczystości związane z pogrzebem ks. Henryka holenderskiego, odbędą się w środę 11 lipca. Zwłoki zostaną złożone w grobach królewskich w Delft, gdzie przed kilku miesiącami spoczęła królowa-matka Emma.

UPAŁY I POWÓDZ.
Po 17-tu dniach wielkich upałów spadł dziś wreszcie w Nowym Jorku ulewny deszcz, który ochłodził nieco powietrze. Natomiast w stanach wschodnich panują wciąż upały, które powodują pożary. Z drugiej strony powódz przerwała komunikację pomiędzy Lancaster a Filadelfją.

DRAMAT W PARYŻU.
Charge d'affaires republiki Peru w Brukseli, Garcia Irigoyen przybył do Paryża i w mieszkaniu prywatnym strzelił z rewolweru do żony, którą ciężko ranił oraz do jej przyjaciółki, pozem odebrał sobie życie. Córka Irigoyena dowiedziawszy się o tem popełniła samobójstwa.

Po krwawej rzezi w Niemczech —pokojowe przemówienie

W mowie wygłoszonej wczoraj na zjeździe partyjnym w Królewcu, poświęconej głównie omówieniu sytuacji wewnętrznej w Niemczech, zastępca przywódcy partji narodowo - „socjalistycznej”, Rudolf Hess, podkreślił m. in., że ostatnie wydarzenia w Niemczech uchroniły kraj przed niebezpiecznym wstrząsem, w którym dziesiątki tysięcy najlepszych Niemców mogły postać żyć. Większość członków S. A. nie miała nic wspólnego z planowaną rewoltą, która była dziełem nielicznej kłki.

Kancelerz Hitler energiczną akcją przeprowadzoną z żołnierską stanowczością uratował naród. Szczególnie Niemiec jest, że posiadają na czele ludzi, którzy przeszli wielką wojnę. Nie jest to dziełem prostego przypadku, że państwa, na czele których stoją uczestnicy wielkiej wojny, najusilniej zabiegają o gwarancje pokoju i nie przypadek sprawił, że przy zetknięciu się dwóch byłych żołnierzy Hitlera i Mussoliniego, osiągnięto serdeczne osobiste porozumienie.

Z Polską zawarliśmy układ, zmierzający do utrzymania pokoju. I tam czynnikiem decydującym o polityce kraju jest żołnierz — marszałek Piłsudski. Tak samo we Francji wszelkie nasze usiłowania w kierunku porozumienia nie

Wcielenie szturmówek do Reichswehry

W związku z pogłoskami o reorganizacji oddziałów szturmowych w Niemczech, „Liberte” donosi, że w najbliższym czasie należy oczekiwać wcielenia do Reichswehry 300 tysięcy członków S. A. i 300 tysięcy członków S. S.

Oddziały te mają wzmocnić siły armji Reichswehry i łącznie z policją w sile 120 tys. ludzi stanowić będą faktyczne efektywne Rzeszy niemieckiej w łącznej liczbie 820 tys. żołnierzy.

Za kulisami krwawej soboty w Niemczech

Informacje i sensacje „Paris-Solr“

W znanym paryskim dzienniku „Paris Solr“ ukazał się cykl artykułów o kulisach krwawego dramatu niemieckiego. Artykuły te rzucają zupełnie nowe światło na bieg wypadków, które początkowo wysunęły Hitlera na szczyt władzy, a następnie doprowadziły do krwawej rzezi własnych towarzyszy broni i rozkładu hitlerizmu.

W PRZEDDZIENI UTWORZENIA TRZECIEJ RZESZY.

Aby zrozumieć obecne wydarzenia musimy wprzód zapoznać się z wypadkami, które poprzedziły objęcie władzy przez Hitlera.

To było wówczas, kiedy stary Hindenburg pod wpływem von Papena proponował Hitlerowi stanowisko wicekanclerza. Rozmowa trwała nie więcej niż dziesięć minut. Hindenburg przyjął Hitlera stojąc, nie prosząc go aby usiadł. Zarówno dla Hindenburga jak i Papena Hitler był tylko „malarzem pokojowym“, politycznym awanturnikiem i do tego cudzoziemcem! Ten „prostak“ odrzucił jednak propozycję mu zaszczyt grania drugorzędnej roli w gabinecie pruskich arystokratów i magnatów finansowych. W tonie niedopuszczającym repliki proklamował on swoją wolę do korzystania w całej pełni z absolutnej władzy. Dumny Marszałek i arystokrata von Papen skapitulowali wówczas przed sierzantem austriackiego pochodzenia.

Kapitulacja ta nastąpiła z dwóch tajemniczych przyczyn:

HISTORIA 350 MILJONÓW MAREK.

W swoim czasie Rząd von Papena udzielił wschodnio-pruskim obszarnikom subsydium w wysokości 350 milionów marek (około 800 milionów złotych). Pieniądze te były przeznaczone na pomoc dla gospodarstw rolnych zagrożonych przez kryzys. Pieniądze te zostały poprostu darowane wielkim obszarnikom. Średnie i małe gospodarstwa rolne nie dostały ani grosza. Sprawa ta mogła wywołać olbrzymi skandal i skompromitowanie wielu wybitnych osobistości ze świata politycznego. Gen. Schleicher orjentował się w tem doskonale i chcac zyskać sympatię warstw robotniczych cały ten skandal odsłonił. Prasa socjalistyczna w Niemczech otrzymała od gen. Schleichera bezpośrednio dokładne informacje, kto naprawdę otrzymał olbrzymie sumy przeznaczone na tak zw. „Osthilfe“, w których kieszeniach utonęły pieniądze państwowe.

Pomiędzy skompromitowanymi osobistościami znajdował się niejaki von Oldenburg - Januschau osobisty przyjaciel Hindenburga. Pozatem reputacja samego Hindenburga była zagrożona ze względu na ciemne kulisy ofiarowania Marszałkowi znanych dóbr Neudeck. Dobra te — jak wiadomo — Hindenburg otrzymał jako „dar narodowy“. Zostały one jednak zarejestrowane jako własność syna prezydenta, pułkownika Oskara Hindenburga, aby zwinąć tego ostatniego, po śmierci ojca, od zapłacenia podatku spadkowego.

PAPEN, HUGENBERG I VON OLDENBURG.

U Hindenburga interwenjowali wówczas Oldenburg - Januschau, Papen i Hugenberg, domagając się natychmiastowego udzielenia dymisji Schleicherowi i oddania władzy w ręce Hitlera, który się zobowiązał do zatuszowania skandalu.

stowego udzielenia dymisji Schleicherowi i oddania władzy w ręce Hitlera, który się zobowiązał do zatuszowania skandalu.

Ale nawet te wymowne argumenty nie mogły skłonić Hindenburga do oddania władzy w ręce „prostaka“. Znalazł się jednak człowiek którego wola była dla starego marszałka decydująca. Był to ekskajzer Wilhelm II.

ROLA WILHELMA II.

O roli Wilhelma II przy oddaniu władzy w ręce Hitlera nie wiele wiadomo. Sprawa ta wyjaśniła się dopiero przypadkowo.

Otóż już po objęciu władzy przez Hitlera pisma hitlerowskie prowadziły ostrą kampanię antymonarchistyczną. Wilhelm II napisał wówczas poufny list do Hugenberga, w którym skarżył się na niedotrzymanie umowy przez Hitlera. Przy okazji Wilhelm II zaznacza, że w swoim czasie wypłacił Hitlerowi 35 milionów marek. Wzamin za to Hitler zobowiązał się (Ex - Kajzer wyraża się dosłownie, że zawarł „dżentelmeńskie porozumienie“ z Hitlerem — Gentelman — agreement) do restauracji monarchii pod hasłem dynastji Hohenzollernów. W dniu koronacji Hitler miał otrzymać tytuł księcia i dożywotnie stanowisko kanclerza państwa.

W świetle tego dokumentu wyjaśnia się wiele rzeczy; rozumiemy teraz poco księżka Hohenzollern, a nawet sam na stopcu tronu wstępował do „brumantnych koszul“, rozumiemy paradoksalna — na pierwszy rzut oka — współpracę hitlerowców z obszarnikami, arystokratami i finansowymi magnatami, orientujemy się jaką misję miał do spełnienia książę Brunswiku na przyjęciu u króla angielskiego i szereg innych rzeczy.

HITLER I GOERING.

List Wilhelma wpadł do rąk szefa tajnej policji Dielsa, który z kolei oddał go Goeringowi. Premier pruski zdobył w ten sposób broń przeciwko Hitlerowi. Goering nie pozostał jednak na schowaniu wartościowego dokumentu, lecz treść listu zakomunikował Hitlerowi. Hitler przedewszystkiem odebrał Dielsowi kierownictwo policją tajną, a następnie odsunął się ostentacyjnie od Goeringa a zbliżył się jeszcze bardziej do Papena i Goebbelsa.

Dziś jednak sytuacja gruntownie się zmieniła. Dlaczego?

DYKTATURA „REICHSWEHRY“ NA WIDOWNI.

W pierwszej połowie czerwca pułkownik Beck, wysoki urzędnik Ministerjum Wojny i mąż zaufania szefa sztabu „szurmówek“ Roehma, zawiadomił tego ostatniego, że w armji dojrzejają plany wojskowej dyktatury i że von Papen ma z tymi planami dużo wspólnego. Roehm o tem zakomunikował Hitlerowi i Radzie Naczelnej „Nazi“. Kapitan Heindrick, obecny szef tajnej policji, prawa ręka Hitlera otrzymał polecenie przeprowadzenia tajnego dochodzenia. Śledztwo ustaliło, że w „Reichswehrze“ istotnie są przygotowane pleny obalenia Hitlera i proklamowania dyktatury wojskowej. Władzę miał objąć dyrektorjat w składzie: Papen — gen. Schleicher — von Sect

(ten ostatni znajduje się obecnie w Chinach). Kronprinc miał doprowadzić do porozumienia pomiędzy temi osobami.

DALSZY BIEG WYPAWKÓW.

Hitler o tym spisku zawiadomił Hindenburga, żądając równocześnie przeprowadzenia „czystki“ w armji i wyznaczenia w poszczególnych jednostkach komisarzy „Nazi“, którzyby czuwali nad lojalnością armji do systemu. Hindenburg jak i Blomberg kategorycznie odrzucili żądania Hitlera. Polityczna atmosfera stała się w ten sposób bardzo napięta i za kulisami zaczęto mówić bardzo dużo o pewnym aresztowaniu Papena i Schleichera. Kronprinc miał być wydalony z granic Rzeszy, a Blomberg miał otrzymać dymisję. Goebbels, Rozenberg, Hess i Roehm domagali się energicznych sankcyj i aby Hitlera do tego zmusić, Roehm ciężko obraził Blomberga.

Blomberg zwrócił się o pomoc do Hindenburga. Stary marszałek zażądał ułymywnie dyscyplinarnego ukarania Roehma i rozwiązania „szurmówek“, pod groźbą interwencji Reichswehry. „Reichswehra“ triumfowała. Oznaka jej tryumfu była śmiała mowa Papena w Marburgu, pierwsza jaskółka opozycji.

Co zaszło dalej? — niewiadomo. Prawdopodobnie ani Roehm ani „szurmówki“ nie chciały zrezygnować z ciężko i krwawo zdobytego stanowiska w Niemczech. Może dołączyły się i osobiste zatargi na tem tle i z dawniejszych czasów. W rezultacie przyszła krwawa sobota z bezpośrednim wkroczeniem „Reichswehry“ na widownię życia politycznego Niemiec. Bez względu na to jak los przetasuje dalsze karty, nic już nie zmieni faktu, że „Reichswehra“ jest obecnie jedynym panem Niemiec z Hitlerem czy bez.

I. K.—SKI.

Von Papen był na „czarnej liście“

Według wiadomości z Berlina, wicekanclerz von Papen znajdował się niewątpliwie na „czarnej“ liście Goeringa, a więc miał być w dn. 30 czerwca zamordowany. Agenci S. S. (sztafet ochronnych) stawili się wczesnym rankiem przed mieszkaniem von Papena. Ale zastali tam już oddział „Reichswehry“ z porucznikiem na czele.

Porucznik nie chciał słuchać żadnych tłumaczeń; skomenderował poprostu: „bagnet na broń“. Agenci S. S. cofnęli się. Telefonowali do prezydium pruskiej Rady Ministrów. Odeszli.

Von Papen, wierzący katolik, zaraz po zwolnieniu z aresztu domowego, który go ocalał od śmierci, zamówił mszę

Długa podróż minie niespostrzeżenie — gdy zabierzesz do wagonu ciekawe dzienniki i czasopisma

bardzo popularny.

Nasz stangret, Auchim, chodząca powaga o kamiennej twarzy, ulubieniec brata, z którym jeździł selki wiorst, przyczem nigdy nie wymieniali z sobą ani słowa (prócz tego, że co kilka minut brat zapalał i pociągał dwa papierosy, poczem jeden z nich wtykał Auchimowi w usta), wioząc mnie nazajutrz w sąsiedztwo, odwrócił swoją czerwoną nuby toporem ociosaną gębę i powiedział:

— Ależ pancz dał temu wczoraj... — i omknął na konie.

Była to pochwała z najautorytatywniejszego miejsca i duszę moją na krótką chwilę załapała błoga duma.

Potem — rzecz prosta — miałem wyrzuty sumienia, których jednak nie mógł zrozumieć żaden z wasali.

— Jak ten raz nie zasłużył, to napewno wart za inne rzeczy... — tłumaczył nadleśny Mallkiewicz.

Panu wiele było można, panu wiele nie można było.

Mój starszy brat nie pozwalał mi, kilkunastoletniemu chłopakowi, jechać w sąsiedztwo jednokonną bryczką i samemu powodzić. Musiałem jechać albo sam — konno, albo parą koni — ze stangretem.

Pod tym względem demokratyczniejsze obyczaje miał mój ojciec.

Jadąc koni, zawsze podbierał po drodze wlokące się baby, dziadków i

Przegląd prasy

POŻYCZKA NARODOWA

Pisma „sanacyjne“ rozpoczęły kampanję, nawołującą do niewyzywania się obligacji Pożyczki Narodowej przed upływem lat dziesięciu. Niewiadomo, czy uda im się osiągnąć zamierzony cel, ale mimo to — agituja.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny“ tak pisze o pamiętej pożyczce „dobrowolnej“ z ub. roku:

„Pożyczka narodowa jest papierem specjalnego rodzaju. Nie doszła ona do skutku, jako normalna tranzakcja kredytowa oparta na normalnych przesłankach miarodajnych dla lokaty kapitałowej. Była ona wypadkiem powiniłości obywatelskiej, dlatego subskrybowana została ponad możność finansową społeczeństwa, nietylko ze środków

ków wolnych, przeznaczonych do lokaty, ale i z funduszy konsumcyjnych. Pierwszą cechą pożyczki narodowej jest jej bezwzględna powszechność. Posiadacami jej są nietylko ludzie zamożni, ale i biedacy“.

„I. K. C.“ powiedział prawdę. Subskrybowano ją istotnie „ponad możność finansową społeczeństwa“, przy pomocy dobrze znanych sposobów.

KRYZYS USTROJU

Wydarzenia w Niemczech zajmują wciąż jeszcze dużo miejsca na łamach prasy. Dość powiedzieć, że organ rządu, „Gazeta Polska“, od tygodnia już poświęca artykuły wstępne wyłącznie kwestji niemieckiej, tak, jakby w Polsce nic ważnego się nie działo. A może poprostu nie wie, co napisać.

„Nasz Przegląd“ zastanawia się nad przyszłością hitlerowskiej dyktatury w Niemczech i na marginesie tego zagadnienia umieszcza następującą uwagę:

„Polska zaś przeżywa jeszcze wprawdzie kryzys ustrojowy w granicach ustroju ściśle republikańskiego, który może bez głębszych wstrząsów przebyć odpowiednią ewolucję w kierunku demoliberalnym. Kompromitacja hitlery zmu ewolucję tę tylko może przyspieszyć, osłabia bowiem wpływy prawicowo-faszystowskie, nietylko w obozie rządzącym, lecz również w opozycyjnych sferach nacjonalistycznych“.

Prawdopodobnie ostatnie wypadki ochłodzą trochę gorącą przyjaźń polsko-niemiecką. Nie mówi się już o wizytach ministrów niemieckich, przyjeżdżających na odczyty lub polowania. Ale czy to ma znaczyć, że z wypadków niemieckich wypłynie jakaś nauka? Bardzo wątpliwe.

w. cz.

478 rodzin bez dachu nad głową

W ciągu czerwca w wydziale opieki społecznej m. Warszawy zarejestrowano 315 nowych rodzin, bądź już wyekskmitowanych, bądź zagrożonych eksmisją. Z tej liczby 3 rodziny umieszczono w schroniskach dla bezdomnych, a 109 rodzinom wydano zapomogi na wynajęcie mieszkań prywatnych. Wraz z poprzedniemi, pozostaje jeszcze łącznie 478 rodzin (203 zagrożone eksmisją i 275 już wyekskmitowanych), które zasługują na pomoc w tej mierze ze strony opieki społecznej.

Ulgi celne na jabłka, winogrona i morele

Rozporządzeniem rządowym wprowadzone zostały ulgi celne na jabłka, winogrona i morele, sprowadzane z zagranicy. Na jabłka świeże w opakowaniach powyżej 40 kg., sprowadzane w okresie od 7 do 31 lipca r. b., ustanowione zostały opłaty celne 18 zł. od 100 kg.

Stawka celna na świeże winogrona, sprowadzone w okresie od 15 lipca do 30 listopada r. b., w opakowaniu powyżej 5 kg., wynosi 45 zł. od 100 kg.

Od 100 kg. moreli, sprowadzanych w okresie od 7 lipca do 31 sierpnia r. b., ulgowe cło wynosi 100 zł.

Ulgi celne stosowane będą za pozwoleniem ministra skarbu. (PRESS).

tym kitu i w białej szlafmycy: „Cóż to za przedstawienie, ma chierie?“ — pytam witać się z Helcia.

— Wyobraź sobie, kazałam przynieść wszystkie sucharki upieczone przez kucharza i cóż się okazało? Poskładałam spod i wierzyły i było nie do pary. Tu imagines, quel coquin! Najwyraźniej sam zjada te sucharki! Miał pomylić kłęczek na widoku publicznym, póki mu nie daruję, ale teraz muszę mu to zawieść do jutra, bo któżby dla was kłęczek zrobił?

Tak bywało za pańszczyzny,*) za moich czasów zależność też była wielka, chłop jak widział, ale traktował jak naturalny układ świata. Przeciwnie i nam dolega upał, wilgoć, mróz, a jednak wielbimy lato, jesień, zimą, bo... inaczej być nie może, bo — to część naszego życia.

*) Dziad Karol Wańkowicz, syn Melchjora i ojciec Melchjora, zmarły w 1854 r., tak pisał w odeswie do obywateli: „Kazniony srogo przestępców, którzy w małej ilości cudzą własność naruszają — porachujmy się z sumieniem, za ileż krzywd przyjdzie się nam odpowiedzieć przed Bogiem, za krzywdy tych włóścian, którzy, bezbroni oddani są naszej arbitralnej władzy — którym powinniśmy być ojcami, opiekunami, obrońcami“.

MELCHJOR WANKOWICZ

„Szczęsne lata“

(Fragment)

(Dokończenie).

Mowy o tem nie mogło być w Kaju-zymach.

Pamiętam, jako kilkunastoletni chłopak, przejeżdżałem z młodszym od siebie kuzynem koło wsi, która „spratulała swad“ (wesełsko).

Nagle od gromady odłączył się szybko uciekający człowiek — za nim goniło kilkunastu wyrostków.

— Panicz, panicz, jon uciekają, jon człewioka poriezał! — darli się do mnie.

Spiąłem ogiera (nazywał się Mohort, po „Telefonie“ z Podola) i zrownałem się z biegnącym. Kilkunastoletni smyk — czulem się wniebowzięty, mogąc pojąć zbrodniarza.

Na wezwanie „stój“, ścigany przyspieszył biegu. Wtedy, gdy odwrócił do mnie twarz, coś wofajac, ciąłem straszliwie przez tę twarz nahałem z bykwo-ca; przewał się i spadł z nasypu. Jednym szczupakiem Mohort, nie kierowany, skoczył za nim w dół i zarył się po kolana w wilgotną łacę; mimo to zdążył się ściągnąć raz jeszcze uciekającego przez grzbiec harapem; „stój“ —

ale wyskoczył na drugą stronę wału; trzecie uderzenie — i ścigany wpadł w Usze, głęboką w tem miejscu, i zaczął płynąć śródkiem rzeki.

Mohort tańczył nad brzegiem — wiedziałem, że ścigany nie ucieknie, więc poczekałem, aż ode wsi dobiegł ścigający — rozgrzani, rozentuzjowani witalujący na moją cześć.

— Kogo zabił? — pytam.

Konsternacja. Nic takiego nie było. Był on w Ameryce i tam podobno pokancerował kogoś.

Ogarnęło mnie zmieszanie. Moja ofiara stała pod kępami łozy w wodzie na przeciwnym brzegu i patrzyła, jaki obrót weźmie pogoń. Na twarz widniał wbiierający ślad ciężca nahałem; ścigany ubrany był z niejaka, wrócił z Ameryki.

— Sami, dumnie, ścigajcie — burknąłem i odjechałem. Było mi gorzko i wetyd.

Dla naszych kółek uczniowskich przygotowywałem właśnie referat o Tow. Demokratycznym i Konarszczykach.

Tymczasem mój postępek okazał się

Strajk włoski w drukarni „Czasu” w Krakowie

W dniu 1 lipca wynikiem zażądania w drukarni „Czasu” w Krakowie. Drukarnia, nie chcąc płać według cennika, wymówiła pracę prawie wszystkim zatrudnionym, pozostawiając tylko 2-ch: maszynistę i nowo wypisanego składacza. W dniu 30 czerwca upłynął termin 14-dniowego wypowiedzenia. (Drukarze zażądali wypłacenia załagłych zarobków. Gdy im odmówiono wypłaty, rozpoczęli strajk włoski. Od soboty (30 czerwca) pozostają w zakładzie, uniemożliwiając uruchomienie zakładu przez lamistraszków.) Pracuje jedynie b. skarbnik Oddziału Kruczkowski J. jako lamistraszk.

W sprawie tej interwenjowano u Inspektora Pracy. Po interwencji inspektora drukarnia „Czasu” przyrzekła wypłacić załagłości w dn. 3 lipca, ale przyrzeczenia nie dotrzymała.

„Czas” drukuje się obecnie w drukarniach miesięcznikowych, w objętości 2-ch stron — i to codziennie w innej.

10 milionów złotych nieściągniętych składek

Ubezpieczalnie na wypadek choroby opracowały zamknięcia rachunkowe za rok ubiegły. Jak wynika z tych zestawień, Kasy Chorych poniosły na nieściągniętych składkach straty w wysokości 10.800.238 złotych. Największe straty poniosła ubezpieczalnia w Warszawie, gdyż około 9.600.000 złotych.

Robotnikom tartaku w Ustroniu należą się urlopy

(Kor. własna).

Na tartaku państwowym w Ustroniu od kilku lat robi się rokrocznie przerwy w pracy. Dziwnym zbiegiem okoliczności, przerwy te wynoszą akurat... 3 miesiące, jakby wymierzyl — 3 miesiące! Naturalnie, że przerwy te spowodowane są „remontem”, „brakiem pracy” i t. p., no a jeżeli czasem robotnik zgłosi się do pracy przed upływem 3 miesięcy, to mu się oświadcza, że jeszcze nie może być przyjęty, gdyż nie upłynęło jeszcze trzy miesiące!!!

Ponieważ jednak robotnikom w roku 1932 należał się urlop, wypłacono im go, a korzystanie z tego urlopu przypadło w czasie tej przerwy. Jeżeli od trzech miesięcznej przerwy odliczymy płatny urlop który — rzecz zrozumiała — zalicza się do czasu pracy, wynika z tego, że robotnicy nie mieli trzymiesięcznej przerwy a temsamem — nie utracili poprzednio nabytych praw do urlopu również w latach 1933 i 1934.

Innego zdania jednak jest zarządca tartaku p. Flank, który nie chce wypłacić dwóm robotnikom należącemu im się urlopu za rok 1933, twierdząc, że w r. 1932 była przerwa trzymiesięczna.

Sądźmy, że czynnik miarodajny orzekną kto ma słuszość, czy robotnicy, czy też ten, kto umyślnie dąży do pozbawienia pracownika należącemu mu się w myśl ustawy urlopu.

Wodowane są „remontem”, „brakiem pracy” i t. p., no a jeżeli czasem robotnik zgłosi się do pracy przed upływem 3 miesięcy, to mu się oświadcza, że jeszcze nie może być przyjęty, gdyż nie upłynęło jeszcze trzy miesiące!!!

Wczorajsze wypadki

WALKA NOŻOWA NA POWIŚLU.
Wczoraj w bramie domu Czerniakowska 190, wywiązała bójka, a następnie rozprawa nożowa, w której wzięli udział trzej lokatorzy tegoż domu: Andrzej Pielak, syn jego, Roman i Kazimierz Teclaw. Wkrótce padli ciężko ranni nożami ojciec i syn Pielakowie. Rannych opatrzyło Pogotowie. Po pewnym czasie zgłosił się do ambulatorium Pogotowia trzeci uczestnik bójki Teclaw.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE.
32-letni Jakób Depsztok, subiekt. (Na lewki 15) otrul się esencją octową. Depsztok od dłuższego czasu pozostawał bez zajęcia a nie chcąc być ciężarem matce, popełnił samobójstwo.
— 40-letni Apolinary Dyrłacz (Okrag 4), dorozkarcz, otrul się spirytusem denaturowanym.

Reforma tramwajowa w stolicy

Oddawna już ludność stolicy domagała się obniżenia taryfy tramwajowej. Dyrekcja tramwajów stale odnosiła się do tych żądań negatywnie, motywując swe stanowisko złym stanem finansowym przedsiębiorstwa.

Zarząd miejski postanowił jednak, mimo wszystko, dokonać pierwszego wyłomu w sztywnej taryfie tramwajowej. Wprowadzono więc ulgi dla wszystkich. Aby korzystać z taryfy ulgowej, trzeba wykupić w dyrekcji tramwajów miejskich legitymację miesięczną za cenę 4 złotych. Na zasadzie tej legitymacji pasażer będzie miał prawo jeździć tramwajami za pojedynczym biletem ulgowym w cenie 15 groszy.

Ponieważ jednak koszt legitymacji 4 zł. rozłożony na dziesięciogroszówki pod wyższy 40 biletów ulgowych do ceny obecnej (25 gr.) przeto jasno z tego wynika, iż ulga legitymacyjna ma znaczenie dla tych, którzy jeżdżą tramwajami więcej niż 40 razy miesięcznie.

A takich pasażerów jest bardzo wielu. W pierwszym rzędzie wszyscy pracownicy, którzy do pracy i z pracy jeżdżą tramwajami. Już przy dwu przejazdach dziennie ulga ta ma duże znaczenie.

Dla tych, którzy obecnie korzystają

ze zniżek porannych, ustaje konieczność wykupywania biletów abonamentowych 10-krotnych.

Tramwaje dzielnicowe.
Jednocześnie postanowiono uruchomić linie tramwajowe dzielnicowe. Będą to linie biegnące na krótkiej stosunkowo trasie. Przejadą na tych liniach kosztować będzie 15 groszy — przycem cenę taką płać będą wszyscy — bez obowiązku przedstawienia legitymacji ulgowej.

Narazie uruchomione będą dwie takie linie. Linia „S” obsługiwać będzie śródmieście na szlaku: ul. Królewska, Krak. Przedmieście, Nowy Świat, Al. Jerozolimską i Marszałkowską — znów do Królewskiej.

Druga linia „H” obsługiwać będzie dzielnicę handlową na szlaku: Pl. Żelaznej Bramy, Mirowska, Solna, Leszno, Karmelicka, Dzielna, Zamenhofska, Gesia, Nalewki, Bielańska, Senatorska, Pl. Bankowy, Przechodnia i znów do Pl. Żelaznej Bramy.

Nieszczęśliwe wypadki przy maszynach

Najnowsze badania wykazują, że na maszyny, jako przyczynę wypadków, przypada około 25% wszystkich wypadków przy pracy.

Ostatnio przeprowadzona została analiza wypadkowości w ważniejszych gałęziach polskiego przemysłu, mianowicie w górnictwie, hutnictwie, przemyśle metalowym i maszynowym, włókienniczym i drzewnym.

Okazuje się, że w Polsce w powyższych gałęziach przemysłu ginie rocznie przy maszynach około 150 ludzi, zgórą 2 tysiące jest ciężko rannych i około 6 tysięcy ulega lżejszym uszkodzeniom.

Straty gospodarcze wywołane powyższymi wypadkami można szacować na około 20 milionów złotych, straty zaś zadane przez wszystkie maszyny, pracujące na terenie Polski, z wyjątkiem pojazdów mechanicznych, na około 50 milionów złotych.

Naokoło świata bez pieniędzy

ZDIEŚ PREMJERA W KINIE „PAN”
Kto marzy o dalekich podróżach, może zrealizować swoje marzenia bardzo tanim kosztem, bo już za cenę... biletu do kina. Znakomity aktor Douglas Fairbanks jest jednym z najbardziej znanych podróżników obecnej doby. Ostatniego lata pozwolił sobie na nielada luksus — podróż naokoło świata.

„Wielki Doug” zabrał ze sobą w podróż swego przyjaciela świetnego reżysera Victora Fleminga i wspólnie nakręcili oni nader interesujący film podróżniczy, który już dziś wyświetlać będzie Kino „Pan”. Nazywa się on „W 80 minutach naokoło świata” i jest imponującą rewją najciekawszych krajów egzotycznych. Niezwykłe przygody emocja i tempo łączą się w tym filmie z humorem i dowcipem, jakim odznacza się ulubieniec publiczności Douglas Fairbanks. (X)

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Cień szczęścia”.
APOLLO: „Csihi” z Fr. Gaal.
ATLANTIC: „Uciekinierzy”.
ANTINEA: „Pociałunek pod lustrem”.
AMOR: „Ulica” i „Dodatki”.
AS: „Król areny” i „Miłość bez słów”.
CASINO: „Podwójny program Foxa”.
CAPITOL: „Brać djabla” i A. L. 14 zatoneła”.

A. L. 14 zatoneła

madge evans
robert montgomery

Flip i Flap

denis king
w komedji „Brać Djabla”

CAPITOL poc. 4

COLOSSEUM: „Otocłań życia” i rewja.
COLOSSEUM: May West jako „Lady Lou” i rewja.
CORSO: „Porwanie” i rewja.
CRISTAL: „Tom Mix oraz Harold Lloyd”.
FAMA: „Urwis z Hiszpanji” i film polski.
FILHARMONJA: „Dama od Maxima”.
FORUM: „Rycerze stepu” i „Uśmiech szczęścia”.
GLORJA: „Tajemnica prof. Hangraw”.
HELJOS: „W twoich ramionach”.
KOMETA: „Sobowót” i rewja.
MAJESTIC: „Wesoły Tydzień”.

majestic

Nowy Świat 43, poc. 4

FLIP I FLAP

w wielkim świecie śmiechu
WESOŁY TYDZIEŃ
DLA MŁODZ. DOZWOLON.

KUPON NA 2 BILETY

balkon 1²⁵ parter 1⁷⁰

LUX: „Sierżent X”.

MEWA: „Niewidzialny człowiek” i „Noc szalu”.
MASKA: „Chandu” i „Na Sybir”.
MIEJSKI: „Pilnuj swego męża” i „Dzisiaj żyjemy”.

KINOTATR MIEJSKI

Pocz. seansów godz. 5.30, 8, 9.50
PODWÓJNY PROGRAM

Merle Dressler, Wallace Berry
w emocjonującym filmie
PILNUJ SWEGO NOSA (pierwszy ekran)
Jean Crawford
DZIS ŻYJEMY (wznowienie)
Co SRODA zmiana aktualności PARAMOUNT
Ceny miejsc: 50 gr., 85 gr., 1 zł. 05 gr.

NOWY SPLENDID: „Miraze szczęścia i rewja.
NOWA TOMBOLA: „Symfonia życia” i „Rozkoszna przygoda”.
PRASKIE OKO: „Braterstwo ludów” i „Król to ja!”
PROMIEN: „Pat i Pałachon, jako ogrodnicy”.
PAN: „W 80 minut dookoła świata” z Douglas Fairbanks.

Junackie i niesłychane przygody ulubienca całego świata

PAN
N. Świat 40 poc. 4

DOUGLASA FAIRBANKSA
w filmie **W 80 MINUT NAOKOŁO ŚWIATA**

PRAGA: „Maharadza Rampuru” i „Obiad o ósmej”.
PETIT TRIANON: „Prywatne życie Henryka VIII” i „Miłość bez słów”.
RIVIERA: „Turbina 50.000” i „Przybłęda”.
ROXY: „Pieśń serca” i „Upiór o północy”.
SOKÓŁ: „Złoty książę” z Ramonem Novarro.
STYLOWY: „Żle kochana”.
HON: „Jaką mnie pragniesz” i „Flip i Flap”.
UCIECHA: „King Kong”.
UNJA: „Hrabia Zarow” i „Żona na jedną noc”.
VARIETE KINO (Cyrk). Rewja „Raz, a dobrze!” i film.

TEATR NARODOWY — gra dziś arcyzabawną komedję Bałuckiego „Klub Kawalerów”.
TEATR LETNI. Dziś komedja Vulpiusa „Zwycięzcy krzyż” z Maszyńskim, Zniczom i Lubieńską w rolach głównych.
TEATR NOWY. Dziś komedja „Arleta i zielone pudła”.
TEATR POLSKI. Od dziś komedja muzyczna „Szczęście na poddaszu” z Brochwiczówną, Popielską, Ruskowskim, Karpińskim, Brodniewiczem, Fritschem, Grolkim i Małkowskim w rolach głównych.
TEATR MAŁY z powodu przebudowy sceny zamknięty.
TEATR KAMERALNY. Dziś i codziennie „Kochankowie” Grubińskiego z Grywińską, Brydzińskim i Luszczewskim.
TEATR „HOLLYWOOD” (Stara Banda). Dziś z powodu próby generalnej przedstawienie zawieszono. Jutro, w wtorek, premiera rewji p. t. „Hulaj — Banda”.
TEATR WIELKA REWJA. Dziś rewja inauguracyjna p. t. „To warto zobaczyć!” pióra Hemara, D-ra Pietraszka i Własta.

Co grają w teatrach?

CO USŁYSZYMY W RADJO?
Na Poniedziałek.
6.35 Muzyka. — 6.38 Gimnastyka. — 6.53 Muzyka. — 7.05 Dziennik poranny. — 7.10 Muzyka z płyt. — 7.20 Chwilka pań domu. — 7.25 Program. — 7.30 Rozmaitości. — 11.57 Sygnał czasu. — 12.00 Hejnał. — 12.03 Wiadomości meteorologiczne. — 12.05 Przegląd prasy. — 12.10 Muzyka popularna. — 13.00 Dziennik Południowy. — 13.05 Koncert. — 14.00 Wiadomości o eksporcie polskim. — 14.05 Wiadomości gospodarcze. — 16.00 Muzyka lekka. — 17.00 Program dla dzieci starszych. — 17.15 Koncert. — 18.00 „Praktykantki gospodarstwa domowego” — wygł. Schoberowa. — 18.15 Muzyka salonowa. — 18.45 Pogadanka Winawera. — 18.55 Życie stolicy. — 19.00 Rozmaitości. — 19.10 Program. — 19.15 Audycja strzelecka. — 19.40 Piosenki. — 19.50 Wiadomości sportowe. — 20.00 Myśli wybrane. — 20.02 „Dzieje papierosa” — wygł. p. Leon Lech. — 20.12 Muzyka lekka. — 20.50 Dziennik Wieczorny. — 21.00 Transm. capstrzyka Marynarki Wojennej. — 21.02 Skrzynka rolnicza. — 21.12 Koncert popularny. — 22.00 Życie literackie Lwowa. — 22.15 Muzyka taneczna. — 23.00 Wiadomości meteor.

DROBNE OGŁOSZENIA

TAPCZANY higieniczne, automatyczne, patentowane 3722. Komplety zł. 50 oraz nowoczesne wyroby tapicerskie. Warunki dogodnie. 5. (Dawniej Wytwórnia, Twarda 5, lwarda 3)

Przeplisywanie, powielanie estetycznie, tanio. Edmund Baum. Al. Jerozolimskie 25, tel. 9-80-87.

Beverly Nichols 92) DZWON NA TRWOGĘ

Z upoważnienia autora przełożyła z angielskiego **Wacława Komarnicka**

Spróbujmy odszukać kogoś innego. Kto, zdaniem prasy popularnej, był jednym z największych wrogów, jakiego miało Imperjum Brytyjskie? Kto o mało nie zrujnował nas wszystkich? Kto miał zamiar zwrócić z ziemią nasze instytucje? Wytruć nas, załagodzić, zadreżycie torturami na śmierć? Lenin — nieprawdaż? Szukamy go w rejestrze. Nowa luka. Pod L, gdzie ku naszemu zbudowaniu powinniśmy znaleźć tego potwora, widzimy tylko hrabiego Leicester, który w połowie trzynastego stulecia dokonał wielu nieznaczących rzeczy. Pod nim zaś figuruje Książę Leinster, całkiem nowoczesny młody ołówek, dowodził bowiem dywizją dublińską przeciw inwazji francuskiej podczas wojny o Niepodległość Ameryki. Z jakim wynikiem, o tem nas nie informują. Przypuszczalnie wciągnięto go poprostu w tę sprawę dlatego, że był księciem.

Zaczynamy się dziwić. Ten rejestr zawiera, zdaje się, więcej luk, niż pozycji. Żeby już nie doznać rozczarowania, musimy wybrać kogoś całkiem pewnego, kogoś o bezsprzecznym znaczeniu na długo jeszcze przed rokiem 1929, przed wojną nawet. Kogoś w rodzaju Ramsaya Mac Donalda.

Szukamy go i znajdujemy Florę Macdonald, strona 486. Nad nią mamy Makbeta, króla Szkocji, strona 133. Pod nią Macdonaldów z Glencoe, strona 457, O Ramsaya'u niema ani słoweczka.

Jesteśmy już bliscy rozpaczy. Któż więc ma jakieś znaczenie w oczach pp. Warnera i Martena? Może de Valera? Szukamy go. Ale i o nim niema ani słowa. No dobrze — jeżeli ci panowie uważają, że wymienianie wrogów Imperjum jest niedyskrecją, to może powiedzą nam coś o sługach Imperjum? Na przykład o Haigu? Nie znajdujemy o nim ani jednego słowa!

A może są z nich zapaleni feminisci? Może wertowaliśmy rejestr pod błędnym kątem widzenia? Poszukajmy Christabel Pankhurst. Ją to już chyba można uważać za osobę, posiadającą pewne znaczenie? I cóż znajdujemy? Znajdujemy rzecz o kapitulacji Pampeluny. Tylko tyle i nic więcej.

Czy życzy pan sobie, aby pański chłopiec uczył się opisu kapitulacji Pampeluny? Czy sądzi pan, że mu się to może na coś przydać? Odpowiedz na to pytanie jest doprawdy rzeczą ważną i to szczerą odpowiedzią. Na nic się nie zda zbywanie mnie mglistymi ogólnikami o „zdobywaniu ogólnego pojęcia o dziejach” lub o „studjowaniu przeszłości, aby móc odpowiednio ocenić przyszłość”. Pragnę, aby udzielił pan wyraźnej odpowiedzi na pytanie: Czy życzy pan sobie, aby pański syn uczył się opisu kapitulacji Pampeluny?

Zawodowy historyk, będący zazwyczaj mistrzem sztuki wykrętów, wyszydzi bez trudu te owoce pytania, podobnie, jak zawodowym teologom łatwo było wyszydzić pierwszych naukowców. Ale to mnie wcale nie martwi. Albowiem ilekroć będzie mi groziło niebezpieczeństwo braku argumentów, poprostu wysunę naprzód wargi i zaszeplenię dziecinnyim głosem: „Czy życzy pan sobie, aby pański syn studjował opis kapitulacji Pampeluny?” Gdyż, widzi pan coś prymitywnego i przypuszczalnie nieprzyjemnego, co tkwi we mnie, podpowiada mi, że na to pytanie niema odpowiedzi.

(D. c. n.)

DRUKARNIA „ROBOTNIK”

Warecka 7
przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres drukarstwa wchodzące.
SPECJALNOŚĆ:
CZASOPISM
Wykonanie szybkie i dokładne

SZTAFETA ROBOTNICZA

Krzycząca stronnictwość panów z P.Z.T.K.

Nie raz mieliśmy możność być świadkami kompromitujących porażek sportu polskiego na terenie międzynarodowym, spowodowanych stronnictwem zastawieniem składu, gdzie zakulisowe protekcji brały udział.

Przykłady:
Na Zapasnicze mistrzostwa Europy w Rzymie jedzie skład drugorzędny, złożony z zawodników Katowic, gdzie mieści się siedziba P. Z. T. K.

Skutek? Haniebna klęska zapasnicztwa polskiego na arenie międzynarodowej.

Drugi kwiatek z bukietu protekcji — wyprawa bokserów polskich za ocean. I tam również skład wystawiony przez P. Z. B., skład rekrutowała się większość zawodników, nie potwierdził dobrego imienia boks upolskiego.

Obecnie jesteśmy w stadium organizacji imprezy kolarskiej, wyścigu Berlin - Warszawa.

Aczkolwiek zawodnicy nasi nie stanęliby do zawodów z hitlerowcami, niemniej sposób udoboru zawodników i stosunku panów z P.Z.T.K. do sportu robotniczego nie możemy pominąć milczeniem.

Mieli być wystawieni kolarze, posiadający najlepszą punktację z odbytych tegorocznych wyścigów.

Tymczasem zaczyna wchodzić w grę protekcja panów z P.Z.T.K., którzy nie wzięli nawet pod uwagę w odbytym eliminacyjnym wyścigu Warszawa - Radom - Warszawa zawodnika R. K. S. Elektryczność reprezentującego Z. R. S. S. Zadornego Jana, który ma za sobą ukończony wyścig do Morza i Dookoła Polski oraz we wszystkich tegorocznych wyścigach zajmował punktowane miejsca lecz zła wola panów z P. Z. T. K. bierze pod uwagę zawodników swoich klubów, którzy rzadko kiedy kończyli biegi jak „Igo” W. T. C. Malczewski - Skoda, Olecki - Iskra, który nawet do wyżej wspomnianych zawodów nie stanął i wielu innych, którzy wykazali małą wartość w wyścigach etapowych a Zadorny, który otrzymał b. dobrą notę za ambicję sportową miał powie-

Piłkarze do Gdyni

W dniu 15 lipca r. b. rozpoczyna się w Gdyni kurs dla piłkarzy i kierowników piłkarskich. Dobór wykładowców oraz znakomity trener p. Spojda, dają gwarancję zdobycia w dużej mierze praktycznych i teoretycznych wiadomości. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Z. R. S. S.

Z życia obozu morskiego w Gdyni

Gdynia, 25.6.34 r.
Wjeżdżamy na teren Wolnego Miasta Gdańska.

Pociąg mknie lekko po faldowanej równi, w szalonym pedzie mija kępy drzew, zabudowania gospodarskie, wije się serpentyką między wzgórzami, z hukem wpada na mostek, pędzi coraz szybciej, szybciej...

Miejscami widać morze...
Zdaleka skrzy się miliardami blasków, niby plasty żywe, mieniące się w słońcu rzeź, przylepione do horyzontu ponad wierzchołkami drzew.

Na lewo setki kominów, strzelistych wież kościelnych, kolosy potężnych dźwigów i żorawi, a pod tem wszystkim skłębiona masa domostw.
To Gdańsk.

Pociąg zwalnia cokolwiek tempo. Głuchodudnią koła na zwrotnicach. Nie zatrzymując się wcale jedziemy dalej.

Obraz zmienia się szybko niby w kalejdoskopie. Mijamy dworce, przeciskamy się wąskim gardzielcem zabudowań fabrycznych, mknijemy nasympem ponad ulicami, lekko przeskakujemy jakas rzeczułkę.

Przedmieścia Gdańska, kawatek wolnej okolicy lekko zalesionej, Zopoty, granica i za chwilę jedziemy polskim wybrzeżem.

Teraz morze rozpościera się przed nami w całym swym majestacie. Zmieniło swój odcień. Jest groźne, ciemno-stalowe, z lek-

kożane przez członka jednego z klubów wchodzącego w skład zarządu P. Z. T. K. żeby się zapisał do ich klubu a na pewno do reprezentacji zostanie wystawiony.

Konstatując powyższe fakty wysuwa się wniosek, że zawodnik klubu robotniczego nie ma prawa reprezentowania Polski oraz nie ma możliwości zaprezentowania swoich możliwości sportowych na międzynarodowym terenie, oraz że P. Z. T. K. idzie fałszywą drogą, nakreśloną przez P.Z.A. i P.Z.B., prowadząc kolarstwo polskie ku sromotnej klęsce przez co opinia sportowa Polski ponownie nowy uszczerbek, na co społeczeństwo powinno energicznie zaprotestować, celem ukrócenia samowolnej protekcji panów z P. Z. T. K.

J. P.

Wiadomości ze Lwowa

PIŁKA NOŻNA.

Ostatnio lwowskie robotnicze drużyny piłkarskie uzyskały następujące wyniki:

R. K. S. — JUTRZNIĄ 4: (2:0).

Zawody powyższe przyniosły ładne i zasłużone zwycięstwo drużyny robotniczej nad A klasowym zespołem Jutrzenki.

ZK. — IMPERATOR 0:1 (0:1).

POCISK — MAKKABI 1:0 (1:0).

Drużyna RKS „Pocisk” w swej grupie o mistrzostwo kl. C pewnie prowadzi na pierwszym miejscu mając pkt. zdobytych 11, straconych 1. Stosunek bramek 22:0.

HAZENA.

R. K. S. — CZARNI 1:1 (1:0).

Żeńska drużyna RKS-u remisując po raz drugi z mistrzyniami okręgu dr. Czarnych wykazała znaczną poprawę

formy i znalazła się na drugim miejscu o mistrz. Okr. mając o jeden pkt. mniej od Czarnych.

WEWNĘTRZNO - KLUBOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE „ZZK”.

Ruchliwa sekcja lekkoatletyczna kolejarzy zorganizowała w ub. sobotę wewnątrz - klubowe zawody dla kobiet i mężczyzn. Startowało 21 członków i członków klubu.

Wyniki z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych średnie.

Kobiety: bieg na 60 mtr. 1) Sternolska czas 9.1, 2) Wilczek, 3-cia Górską.

Bieg 200 mtr. 1) Sternolska 33 sek., 2-ga Wilczek, 3-cia Rydzówna.

Skok w dal. 1-sza Sternolska 4.08, 2-ga Rydzówna 3.77, 3-cia Górską 3.64.

Rzut kulą. 1-sza Rydzówna 7.38, 2-ga Górską 7.33, 3-cia Karmelitówna 6.51.

Dysk. 1-sza Rydzówna 20.13, 2-ga Karmelitówna 19.69.

MĘŻCZYŹNI.

Bieg 100 mtr. 1-szy Szpetecki czas 11.9, 2-gi Paldy 12, 3-ci Hubert.

200 mtr. 1-szy Szpetecki 24.6, 2-gi Paldy 24.8, 3-ci Hubert.

Skok w zwyż. 1-szy Szpetecki 1.68, 2-gi Hubert i 3-ci Nabelec po 1.48 m.

Skok w dal. 1-szy Szpetecki 5.74, 2-gi Paldy 5.44, 3-ci Kujawski 4.80.

Rzut kulą. 1-szy Kamiński 10.19, 2-gi Szpetecki 10.12, 3-ci Hubert 9.32.

Rzut oszczepem. 1-szy Szpetecki 39.72, 2-gi Poldy 32.31, 3-ci Kamiński 31.99.

KOLARSTWO.

Piękny wynik reprezentanta TUR-a Borysław w wyścigu o mistrzostwo województwa lwowskiego.

W wyścigu 200-sto km. o mistrzostwo województwa lwowskiego, startował reprezentant R. K. S. „TUR” Borysław tow. Rachwał, który na mecie wpadł razem z Zacharkiem z Polonji i na finiszu przegrał o długość maszyny, bijąc czołowych zawodników Pogoni, Czarnych, L. T. K. i in. Czas tow. Rachwał 3.270.2 biorąc pod uwagę kiepski stan dróg w wojew. lwowskim i przeciwny wiatr uważać należy za niezły.

KOSZYKÓWKA ŻENSKA MISTRZ A KL.

R. K. S. — Z. Z. K. 11:8.

R. K. S. — Dror 7:4 i rewanż 4:3.

Uwaga!

Przeczytaj uważnie!

WYCIECZKA DO ZAKOPANEGO.

I Rob. Ośr. Wych. Fiz. organizuje obóz wędrowny wysokogórski w Tatrach od 22 do 31 lipca.

Uczestnicy zwiedzają: Poronin, Harende (muzeum Kasprowicza), Zakopane, Dolinę Kościeliską, Czerwone Wierchy, Giewont, Gąsienicową Hałę, Zawrat, Pięć Stawów Polskich, Morskie oko, Czarny Staw, Dolinę Roztoki i przez Cyrkiel na Bukowinę. Zapisy i informacji udziela sekretariat Ośrodka do dnia 1 lipca r. b., tel. 231-95.

WYCIECZKA DO KRAKOWA I ZAKOPANEGO

W. R. S. K. O. organizuje dwudniową wycieczkę do Krakowa i Zakopanego w dn. 28 i 29 lipca.

Koszt przejazdu w obie strony 15 złotych. Wycieczka dostępna dla członków robotn. klubów sportowych.

Zapisy przyjmuje sekretariat W. R. S. K. O. tel. 2-31-95.

OBÓZ ROBOTNICZYCH ORGANIZATORÓW WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

I Rob. Ośr. Wych. Fiz. w zamiarze dostarczenia organizacjom robotniczym organizatorów wychowania fizycznego i sportu, urządza w Bukowinie w czasie od 20 do 31 lipca obóz-kurs dla organizatorów wychowania fizycznego.

Koszta wynoszą 27 zł. plus koszt przejazdu (81 proc. zniżki). Wiadomości udziela sekr. ośrodka.

Z boisk Robotniczej Warszawy

Piłka nożna

SARMATA — DRUKARZ 5:1 (4:0).

Jako ostatni mecz o wiosenne mistrzostwo R. P. A. na rok 1934 odbyło się spotkanie Sarmata — Drukarz na boisku Skry.

Pierwsze minuty należą do Drukarza. Wkrótce jednak drużyna Sarmaty otrząsa się, przypuszczając gwałtowne ataki na bramkę przeciwnika w wyniku których czterokrotnie grzeźnie piłka w bramce drukarzy, posyłana tam kolejno przez: Szyszkowskiego, Józka, Krzywicka i Gąsiorowskiego.

Po przerwie obraz gry zmienia się na korzyść Drukarza. Na graczach Sarmaty widać zmęczenie w wyniku którego udaje się Dąbrowskiemu zdobyć honorowy punkt dla Drukarza. W niedługim czasie za faul na polu karnym sędzia dyktuje rzut karny, który światełkiewicz zamienia na bramkę dla Sarmaty, ustanawiając wynik 5:1.

Naogół Sarmata była drużyną lepszą, zdobywając mecz zwycięstwem trzecie miejsce w tabeli i posiada najlepszy stosunek bramek wśród klubów A. R. P. w wiosennym mistrzostwie.

Drukarz nie wykorzystał rzutu karnego.

Stan tabeli kl. A: RPA.

Meczem Sarmata — Drukarz w ubiegłą niedzielę zakończony został sezon rozgrywek o wiosenne mistrzostwo R. P. A.

Zanim Wydział Gier i Dyscypliny R.

P. A. przeprowadzi weryfikację wszystkich meczy, podajemy od siebie tabelkę, która według posiadanych przez nas wiadomości przedstawia się następująco:

1) Skra 13 pkt., 2) Gwiazda 12 pkt., 3) Sarmata 11 pkt., 4) Marymont 10 pkt., 5) Znicz 8 pkt., 6) Hapoeł 6 pkt., 7) Czarni 5 pkt., 8) Elektryczność 5 p., 9) Drukarz 2 pkt.

Możliwe, że w tabeli powyższej po weryfikacji zajdą zmiany, którym po otrzymaniu wiadomości nie omezcmy podzielić się z czytelnikami.

Gry sportowe

Na ubiegłą sobotę i niedzielę projektowany był w ramach otwarcia boiska I Rob. Ośr. Wych. Fiz. przy Z. R. S. S. i Z. Z. K. turniej gier sportowych: siatkówki męskiej i koszykówki kobiecej

Z powodu niepewnej pogody organizatorzy zmuszeni byli przenieść zawody na przyszłą sobotę i niedzielę.

Do tej pory zgłosiły się drużyny: do koszykówki: Skra, Gwiazda, Znicz, Hapoeł, Jutrznia, I. R. O. W. F.; do siatkówki: Skra, Start, Hapoeł, Gwiazda, Jutrznia.

Początek zawodów o godz. 17 w niedzielę o godz. 15 na boisku I. R. O. W. F. (Czerwonego Krzyża 20).

Młodziki

W ubiegłą niedzielę na boisku R. K. S. Skra odbyły się zawody młodzików

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio szpaltowy, układ zwyczajnych 10-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.